

Kinderen evalueren met het evaluatieraster.

Waarom?

Evaluatie hoort bij volwaardige participatie. Om uit het proces te leren en om verder te groeien. Om aan te passen en bij te sturen waar nodig.

De werkmap beschrijft verschillende evaluatiemethodieken op pagina 81-84. Hier voegen we nog een eenvoudige evaluatiemethodiek toe die veel scholen al toepassen: 'het evaluatieraster'. Daarnaast bieden we ook methodieken aan waarin de leerkracht zijn eigen handelen met de leerlingen bespreekt.

Evaluatie van projecten en activiteiten: het evaluatieraster

Tussentijdse evaluaties dienen om een langlopend traject bij te sturen. Eindevaluaties gaan na of iedereen tevreden is met het resultaat en over de manier waarop het resultaat behaald werd.

Voor wie?

Het evaluatieraster is een eenvoudige evaluatiemethodiek die geschikt is voor alle leeftijden. Het evaluatieraster kun je gebruiken in klasverband, in een gemengde werkgroep met kinderen uit verschillende klassen en andere actoren of in de leerlingenraad. Jonge kinderen kunnen tekeningen maken in de vlakken, oudere kinderen kunnen er ook in schrijven.

Deze evaluatiemethodiek kun je gebruiken voor heel verschillende onderwerpen en activiteiten.

Doordat alle groepen hetzelfde raster gebruiken, krijg je een goed zicht op hoe verschillende klassen een activiteit beleefd hebben.

Hoe lang?

15 à 30 minuten, afhankelijk van hoe je het aanpakt en hoe ruim het te evalueren onderwerp of activiteit is.

Waarmee?

- > Eén of verschillende kopieën van het lege evaluatieraster op A4-formaat of groter
- > Schrijfgereief of tekengereief

Aan de slag

Groepsindeling

Laat de kinderen individueel evalueren of verdeel ze in groepjes van 3 à 4 personen. Elk kind of groepje krijgt een evaluatieraster.

Kinderen in groepjes van vier samen zetten, zorgt voor een eerste filter en soms voor minder verwerking dan rasters die de leerlingen individueel invullen. Heb er wel oog voor dat de meningen van de kinderen soms tegengesteld kunnen zijn. In eenzelfde raster kan er dan zowel bij lossen als bij behouden eenzelfde activiteit staan staan.

Stap 1 – Informeren over opzet en verloop

Vertel de kinderen waarover jullie evalueren en wat er met hun evaluaties zal gebeuren. Hoe er met hun kritiek en voorstellen rekening gehouden zal worden.

Geef vooraf aan – of herhaal – wat het doel was van de activiteit en dat dat doel zelf (eventueel) niet het onderwerp is van de evaluatie: zo is bij een sportdag ‘geen sport organiseren’ geen optie.

Stap 2 – Het evaluatieraster invullen

Naar gelang van het onderwerp of de activiteit die je evalueert, stel je een andere gerichte vraag. Noteer de vraag op het bord of op het blad van het evaluatieraster.

De leerlingen overlopen elk vlak van het raster (behouden, lossen, toevoegen, bijsturen) met de vraag in het achterhoofd.

Enkele voorbeelden:

- > Wat van de open schooldag wil je .....
- > Wat van de sportdag, daguitstap, ... wil je .....
- > Welke schoolregels wil je .....
- > Welke suggesties heb je om aan mijn manier van lesgeven te .....
- > In de speeltijd wil ik het liefst .....

Stap 3 – Verwerken en terugkoppelen

Ook na de evaluatie hebben kinderen recht op informatie over wat er met hun opmerkingen gebeurt en waarom de school met sommige opmerkingen geen rekening houdt.

Vaak verwerkt de leerkracht of begeleider de ingevulde evaluatierasters zelf tot een overzichtelijk geheel. Daarna volgt de terugkoppeling naar de leerlingen en andere actoren over de resultaten en wat ermee aangevangen wordt.

Als het over een ruimere evaluatie gaat waarmee de hele school te maken heeft, kun je terugkoppelen via elke klas afzonderlijk, via de klasbus met wasknijper, via de groene envelop, via een nieuwsbrief of een grote affiche op het prikbord.

Evaluatie van het algemene welbevinden in de klas

Pols je naar het welbevinden van je leerlingen in de klas? Of wil je feedback over je manier van lesgeven? Dan kun je werken met een algemene vragenlijst, een kringgesprek of een anonieme enquête. Voor sommige leerkrachten is dat misschien ‘ver van mijn bed’, maar voor kinderen is het dat niet. Kinderen evalueren hun leerkracht toch al. Elke leerling kent de eigenheden en eigenaardigheden van de leerkracht bij wie hij volgend jaar terechtkomt. Is een leerkracht ’s morgens met het verkeerde been uit bed gestapt? Het duurt maar tot de eerste speeltijd, of de hele school is al op de hoogte.

Zeg de leerlingen vooraf ook dat je niet met al hun suggesties rekening gaat houden, want:

- > Dat mag niet van de minister: bijvoorbeeld minder les en meer speeltijd
- > Dat is mijn stijl niet: bijvoorbeeld meer flashy kleren
- > Dat kan ik niet: bijvoorbeeld zingen zoals bij de juf van 4b.

Vraag leerlingen niet om jou te vergelijken met andere leerkrachten. Een evaluatie is geen populariteitspoll en ook geen individuele afrekening.

Werken met een open vragenlijst

Als je werkt met een vragenlijst, maak die dan zo veilig mogelijk, voor jezelf en voor je leerlingen. Bespreek – rekening houdend met hun leeftijd – vooraf met de leerlingen waarop je beoordeeld wilt worden.

Een vragenlijst kun je samenstellen op basis van deze vragen:

- > Als ik later groot ben, zou ik .....les geven.
- > Hoe ziet een ideale leerkracht eruit, wat moet die doen, en hoe?

Voorbeeld van een evaluatielijst, samengesteld door kinderen van de tweede graad.

- > Zorgt dat ik alles goed begrijp.
- > Geeft genoeg huiswerk.
- > Geeft genoeg tijd om taken alleen uit te voeren.
- > Is grappig.
- > Piept nooit met het krijt op het bord.
- > Spreekt redelijk vochtig voor de eerste rijen.
- > Neemt af en toe tijd voor een babbeltje.
- > Draagt soms twee verschillende sokken.
- > Is eerlijk tegen mama of papa.
- > Kan streng zijn als het moet.
- > Kan absoluut niet voetballen.

Meer onderwerpen moesten er volgens deze kinderen niet op het lijstje staan. Iedereen mocht een soort stembriefje invullen en punten geven op al deze onderwerpen. Doordat er bij sommige vragen een ontkenning in de zin zit, moesten de leerlingen serieus nadenken.

Hoort dit soort van lijstjes bij je stijl? Of werk je liever met andere vormen? De beslissing ligt bij jou. Je hoeft de evaluatie niet te zien als een beoordeling. Beoordelingen gebeuren door je directie of door de periodieke doorlichting. Deze evaluatie hoort bij participatief werken in je klas (de leerlingen geven advies) en de resultaten blijven daar ook.

Dit mag zo blijven, vonden we oké.

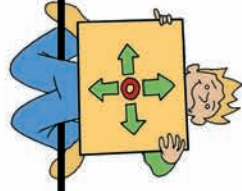
behouden

Dit moet eruit, was helemaal niet leuk.

lossen

Dat zou er bij mogen om het nog leuker te maken.

bijsturen

Dat zou anders gemogen hebben

toevoegen

Samen zullen wij deze afspraken uitvoeren

Afspraak 1

Afspraak 2

Afspraak 3

Afspraak 4

Afspraak 5

Afspraak 6

